

Schuilplaats van de
Nedergrim

Tunnel

Hooggelegen

De Gordel

Ruigte

Het
Brandwater

Harthendal

Bals

Rivier de Vlier

De Harrowei

Koninginnestad

N

Graafschap Quentara

Garafraxa

Millert

W

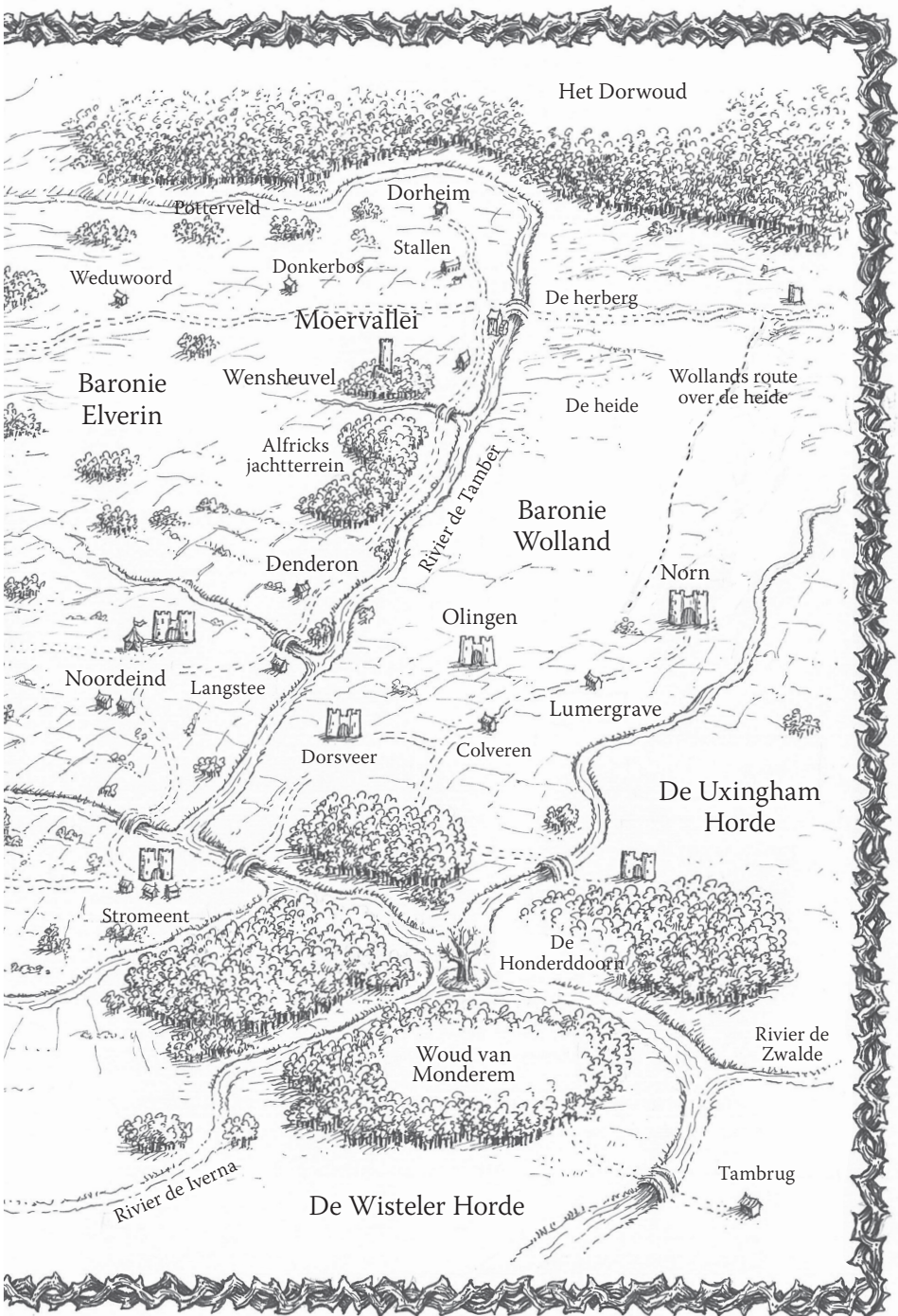
O

Stroom

Graafschap Omberstee

Z

Gruisterp

Het Dorwoud

Dorheim

Potterveld

Weduwood

Donkerbos

Stallen

De herberg

Moervallei

Baronie Elverin

Wensheuvel

De heide

Wollands route over de heide

Alfricks jachtterrein

Baronie Wolland

Denderon

Rivier de Tamber

Norn

Olingen

Noordeind

Langstee

Lumergrave

Dorsveer

Colveren

De Uxingham Horde

Stromeent

De Honderddoorn

Rivier de Zwalde

Woud van Monderem

Rivier de Iverna

De Wisteler Horde

Tambrug

Proloog

‘Katherine. Word wakker, kind.’
Katherine opende haar ogen. ‘Ik ben al wakker, papa.’

Haar vader liet haar schouder los. ‘Het is zover.’ Hij draaide zich om en beende de kleine slaapkamer weer uit.

‘Zijn de vliezen al gebroken?’ Katherine schoot rechtop tussen de omgewoelde dekens. Haar speelgoedpaardje, gemaakt van oude lapjes, tuimelde op de vloer.

‘Nog niet.’ Haar vader boog zich over de haard in de kleine woonkamer, vlak naast de slaapkamerdeur. Hij stak zijn handen uit naar de warmte en de dieporanje gloed lichtte alle lijnen op zijn handpalmen uit. ‘Maar ze ligt al op haar zij. Het zal niet lang meer duren.’

Katherine reikte naar haar laarzen en trok ze over haar rijbroek aan. Toen rolde ze de dekens op en stapte ze de woonkamer in. Ze dekte de gloeiende kooltjes in de haard af en toen ze zich omdraaide stond haar vader al klaar met haar warmste mantel.

‘Elke keer als je opstaat ben je weer langer.’ Hij hing de mantel om haar schouders. ‘Nog even en je haalt mij in.’

‘Ik wil niet veel langer worden, papa.’

‘Die lengte heb je van je moeder. Zij vond het nooit een

probleem.’ Hij duwde de deur open en ze volgde hem naar buiten.

Katherine dook ineen door de plotselinge kou. Late vorst deed de grond onder hun voeten knerpen. Wolken zweefden, in flarden uiteengevallen, langs de sterrenhemel. Vanuit de bergen waaide een scherpe wind die wat losse lokken van Katherines lange, donkere haar optilde en in haar ogen sloeg.

Ze versnelde haar pas om haar vader in te halen, die al bijna bij de stal was. ‘Wanneer hebben we haar ook alweer laten dekken, papa?’

‘De laatste volle maan voor het zaaien.’

‘Dus is ze vroeg. Dan zal het geen hengstveulen zijn, denk ik.’

‘Ik weet het. Je hebt alweer gelijk, Katherine. Je hebt altijd gelijk, als het om dit soort dingen gaat.’ Haar vader trok zijn mantel wat strakker om zich heen. ‘Vijf merrieveulens op een rij, kind. Vijf nieuwe merries om mee te fokken, maar niet één strijdros. Daar zal heer Alfrick niet blij mee zijn.’

Katherine volgde hem de stal in en stopte haar door de wind verwarde haren achter haar oren. Duiven fladderden op tussen de balken onder het dak. Twee rijen hoofden staken boven de halve deuren uit, langs het middenpad van de stal – er was geen paard dat sliep, ondanks het late uur en de diepe duisternis. Duizendblad hinnikte, bedelend om een aai over haar neus. Boterbloem leek op hetzelfde uit te zijn, maar Katherine wist dat die zou proberen haar te bijten zodra ze gehoor gaf aan het verzoek. De arme oude Klaver kon niet slapen met al dat gedoe om zich heen; ze stond onrustig te snuiven, met haar oren in de richting van de geboortestal, die zich achter in het gebouw bevond.

Katherines vader pakte de lantaarn die bij de deur stond.

Het schijnsel deed de grijze haren in zijn bruine baard oplichten en toonde haar de zorgelijke gezichtsuitdrukking die hij ook vaak had als hij een avond lang naar de muur zat te staren, verloren in een wereld waarin zij hem niet kon volgen.

Ze vond het vreselijk als hij zo keek. ‘Wat is er, papa?’

‘Het is een groot veulen. Heel groot.’ Hij trok de deur van de geboortestal open en daar lag Git, een paard zo zwart als de leegte tussen de sterren. De merrie lag op haar zij in het stro, de benen stijf gestrekt, bij elke ademhaling stuiptrekkend met haar hoeven.

Katherine viel op haar knieën naast haar neer, terwijl de moed haar in de schoenen zonk. Al vanaf haar zevende hielp ze haar vader als er veulens werden geboren en inmiddels kon ze in één oogopslag zien of het een makkelijke of een moeizame bevalling zou worden. Git trok onrustig met haar hoofd, op het ritme van haar gekreun. Haar vacht glom van het zweet – de hele stal rook ernaar, de geur van angst. De zwelling in haar buik zag er helemaal verkeerd uit.

Katherines vader hing de lantaarn op en stak kordaat zijn handen in de emmer koud water die in de hoek stond. Alleen al de aanblik deed Katherine huiveren. Vervolgens hurkte hij neer bij Gits achterlichaam. De merrie verkrampde en haar gekreun ging over in gekerm.

‘Rustig maar. Rustig maar, het komt goed.’ Katherine legde een hand op Gits hoofd. ‘Ze heeft pijn, papa.’

Haar vader schoof weer een stukje naar achteren en legde zijn schone hand tegen zijn voorhoofd.

‘Papa?’

Hij keek haar aan. ‘Een stuitligging. Het veulen ligt verkeerd om.’

Katherine nam Gits hoofd in haar armen. ‘Leeft het nog wel?’

‘Het probeerde me net te bijten.’

‘Kun je het draaien, papa? Kun je het eruit krijgen?’

‘Ik weet het niet,’ zei haar vader. ‘Ik heb nog nooit zo’n groot veulen gevoeld bij zo’n kleine merrie en het ligt helemaal verstrengeld. Ik weet niet waar ik moet beginnen.’

Git kromde haar rug en haar hele lichaam schokte en sidderde in een poging het veulen eruit te persen. Ze spande al haar spieren aan, perste, spande aan, liet weer los. Ook Katherines vader zette kracht en probeerde het veulen te keren. Hij rechtte zijn schouders en probeerde het nog eens. Hij ademde zwaar uit door zijn neus, briesend, net als Git. Toen trok hij zijn hand terug.

‘Papa, haar vliezen zijn gebroken.’ Katherine liet haar hand over Gits flanken glijden en voelde een groot veulen, een enorm veulen, dat hulpeloos aan het trappelen en worstelen was. Dit was helemaal mis. ‘Dat veulen moet er snel uit, anders zijn we het kwijt. Anders zijn we ze misschien allebei kwijt.’

‘Wat ben ik toch een dwaas,’ zei haar vader. ‘Ik wist wel dat ik haar niet door Bregoman had moeten laten dekken, voor haar eerste veulen. Maar heer Alfrick wil nu eenmaal zijn machtige strijdrossen, hij wil vers bloed. Wat ben ik een dwaas geweest, en een lomperik.’

Katherine aaide de drijfnatte manen van de merrie. ‘Je kunt het, Git. Echt waar. Geef het alsjeblieft niet op.’

‘Ja, kom op, meisje. Toe dan, Git. Wij helpen je.’ Haar vader ging op zijn knieën zitten en zette weer voorzichtig kracht. Hij trok, duwde, trok. Het duurde eindeloos. De andere paar-

den stonden onrustig te hinniken en te stampen. Een van de stalkatten sloop langs de open deur, keek even hoe het ervoor stond en vervolgde toen zijn nachtelijke patrouille.

Git kermde weer, maar zachter dan eerst. Haar weeën kwamen nu minder vaak en werden steeds krachtelozer. Uitgeput zakte ze terug in het stro, haar blik in zichzelf gekeerd, ver weg van deze wereld.

‘Blijf het alsjeblieft proberen.’ Katherine wreef Git onder haar kin. ‘Je kunt het, geef het niet op. Toe nou.’

‘Katherine.’ Haar vader liet zijn hoofd hangen. ‘Wil je alsjeblieft de slachthamer pakken?’

Katherines maag kromp ineen. ‘Nee, papa!’

‘Dit kan zo niet doorgaan, kind. We kunnen ze niet zo laten lijden.’ Haar vader ademde scherp in en probeerde nog eenmaal de merrie te helpen, maar in zijn stem klonk verslagenheid.

‘Alsjeblieft, papa!’

‘Pak de hamer, Katherine. Je hoeft er niet bij te blijven.’

‘Nee!’ Ze stond op en rende de stal uit. De wind striemde in haar gezicht. Ze plofte neer op een oude boomstronk naast de stalmuur en sloeg haar armen om zich heen.

Wolken schoven sissend langs de duistere hemel. De nacht ging onverstoorbaar voort in zijn afdaling naar het donkere moment van bitterste kou. De maan klom in een trage boog aan de horizon omhoog, de eerste wassende maan van de lente.

Katherines vader stapte naar buiten, de ijzige kou in. Bloed stroomde langs zijn handen omlaag en drupte vanaf zijn vingertoppen op de grond. ‘Kom binnen, kind.’

‘Nee, papa, alsjeblieft. Ik kan het niet.’

‘Kom.’ Hij ging haar voor, over het middenpad van de stal. Het voelde als opzettelijke wreedheid, alsof ze een harde les moest leren over hoop, over de dood. Hij opende de deur van de geboortestal.

Het veulen hief zijn hoofd, zijn oren gespitst, nog helemaal glad en glanzend van het vruchtwater.

‘Papa!’ Katherine pakte haar vaders hand, hoe bloederig die ook was. ‘Het is je gelukt!’

‘Het is *hun* gelukt.’ Haar vader leunde tegen de deur. ‘Ik weet niet eens of ik geholpen heb. Het gebeurde plotseling gewoon.’

Git stond op, waardoor de navelstreng tussen haar en het veulen brak. Ze draaide zich om en boog haar hoofd om zijn donkere vacht te likken.

‘Je had het toch mis, Katherine.’ Er klonk iets plagerigs in haar vaders stem en iets van triomf. ‘Het is een hengst, een jongen – een grote, sterke jongen. Als hij geen eerste klas strijdros wordt, ben ik de hertog van Westeren. Heer Alfrick kan dus toch nog tevreden met ons zijn.’

Git likte haar veulen voorzichtig maar vastberaden schoon, boog haar hoofd nog wat dieper en gaf hem een duwtje met haar neus. Het veulen snoof verontwaardigd, maar zijn moeder drong aan, dus na nog een paar porren deed hij een poging om op te staan. Hij spande zijn ongeoefende spieren en werkte op zijn wankele achterbenen zijn romp omhoog – en toen leek hij niet meer te weten hoe het verder moest. Hij krabbelde met zijn voorbenen door het stro en probeerde op vier benen te gaan staan, maar in plaats daarvan plofte hij weer neer op de vloer. Katherine lachte, net als haar vader.

Het veulen schudde met zijn hoofd, blies zijn adem hard

uit door zijn neusgaten en hief zijn achterlijf zo snel weer op dat de beweging leek ingegeven door schaamte. En vervolgens lukte het hem, met steun van zijn moeder, om op zijn vier kleine hoefjes te gaan staan. Zijn moeder draaide zich om en even snel als trefzeker vond hij een speen en begon hij te drinken.

‘Dat gaat me nooit vervelen,’ zei Katherines vader. ‘Al zie ik het nog duizend keer.’

Het veulen wankelde naar Katherine, met zijn moeder in zijn kielzog. Het licht van de lantaarn flakkerde, waardoor zijn vacht nog donkerder leek, diepgrijs neigend naar zwart, met een blauwe glans erover. Hij keek op naar Katherine, klein, kwetsbaar en dapper. Alsof een klaroenstoot hem had aangekondigd, zo betrad hij de wereld. Katherine voelde een huivering door haar hele lichaam trekken.

Ze stak haar hand naar hem uit. ‘Indigo, zo zul je heten.’

Hoofdstuk I

‘Laat het licht van de sterren neerdalen.’ Edmond Bals strekte zijn arm en wees de plek aan waar de magie moest plaatsvinden. ‘Sterren, luister naar me. Omring me. Laat jullie licht neerdalen.’

Er gebeurde niets. Edmond zuchtte diep, draaide zich om en stak een fakkel aan.

Hoe kun je weten wat licht is, als je niet weet wat duisternis is?

Van schrik liet Edmond de fakkel in het dorre heidegras vallen. ‘Hoe vaak moet ik het nou nog zeggen?’ Hij stak zijn hand uit, die hij openhaalde aan de stekelige grassprietten, en pakte snel de fakkel op voordat die de boel in brand zette. ‘Ik luister niet naar je. Ga weg.’

Hij plantte de fakkel naast zich in de grond en plofte neer op de uitgespreide dekens waarmee hij een zitplaats voor zichzelf had gemaakt. Hij zocht de juiste passage op in het boek dat hij had meegebracht, draaide het zo dat de perkamenten pagina het licht van de fakkel kon vangen en begon het stukje te lezen dat hij de avond ervoor had gemarkeerd: *De Nedergrim heeft in de loop der tijd allerlei vormen en gedaantes aangenomen. Telkens weer verrijst zij om...*

Edmond. De Stem kwam zonder geluid, als een gedach-